

důvod rozlukový nebylo žádným z manželů uplatňováno, žalovaný pak vůbec neuvedl, jaký důvod pro svůj návrh na rozlukou uplatňuje, spokojiv se s prohlášením, že souhlasí s návrhem žalobkyně na rozloučení manželství. Když v žalobě tvrzené zlé nakládání a konkubinát žalovaného žalobkyně ve sporu jako důvody rozlukové již nedržela, a při opravě žaloby pouze na rozvratu setrvala, tento důvod rozlukový však pro její převážnou vinu na rozvratu upotřebitelným není, bylo změnou v odpor vztá-
tého rozsudku žalobu zamítnouti.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Dovolání uplatňuje odpor se spisy a nesprávné právní posouzení, a to právem. Žalobkyně žádala za rozlukou pro rozvrat manželství dle § 13 lit. h) zák. rozl., dovolávajíc se konkubinátů, v nichž oba manželé žijí, žalovaný pak s tímto návrhem souhlasil, což docela zřejmě musí se rozuměti jako souhlas s rozlukou pro rozvrat z příčiny udaných konkubinátů, jež sám rovněž tvrdil. Rozpor mezi stranami byl jen v tom, že každá navrhovala rozlukou z viny odpůrcovy, t. j. přikládala vinu na rozvratu straně druhé. Jest tedy odvolací soud na omylu, praví-li, že žalovaný neuvedl, jaký důvod pro svůj návrh na rozlukou uplatňuje, a tento odpor se spisy zavínil, že odvolací soud dospěl k zamítnutí návrhu na rozlukou, při čemž ovšem zamítl toliko návrh žalobkyně, návrh žalovaného však, ačkoli v důvodech uznává, že učiněn byl, pominul. Také jest mylné, praví-li odvolací soud v důvodech, že žalobkyně konkubinát žalovaného jako důvod rozluky — správně řečeno jako důvod rozvratu — ve sporu už nedržela, neboť to při jednání ještě jednou výslovně uvedla. Že obě strany žijí po delší dobu v konkubinátu a žalobkyně že má se svým novým druhem života dokonce deset let staré děcko, jest svědecky a tudíž objektivně po rozumu § 10 manž. říz. prokázáno a také oběma nižšími stolicemi za zjištěné přijato. To jest ale vzorný příklad rozvratu, na nějaké opětné spojení těchto bývalých manželů není pomyšlení. Jde jen o to, nevadí-li předpis § 13 lit. h) zák. rozl., že rozlukou nelze vysloviti k žalobě t. j. k návrhu nebo žádosti — jak to správněji nazývají procesní předpisy o řízení ve věcech manželských — manžela, jenž je rozvratem převážně vinen. Prvý soud má za to, že převážně vinen je žalovaný, odvolací soud zase, že žalobkyně. Avšak tuto otázku netřeba ani zkoumati, neboť ať je vinen převážně kterýkoli z manželů, vždy musí býti rozluka povolena, ježto za ni žádali oba: je-li vinen převážně jeden, nemůže býti vinen takto zároveň i druhý a tomuto druhému, méně vinnému, nelze ji odpírati. Pak-li by však byli oba stejně vinni, nelze ji odporovati také, protože nárok nemá právě jen převážně vinný. Byla tedy prvním soudem právem rozluka vyslovena. Co však se týče viny po rozumu § 11 manž. říz., kde nejde o její míru, nýbrž jen o její jsoucnost nehlédě k stupni, uznal první soud na vinu obou stran, a do tohoto výroku nebylo podáno odvolání, zůstává tedy ve své míře, když výrok na rozlukou odvol. soudem odklizený byl opět obnoven.

Čís. 801.

Zájemného popsání svršků, jež nájemce, vystěhovav se, v bytu zanechal, lze domáhati se i po uplynutí třídenní lhůty § 1101 obč. zák.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1920, R II 392/20.)

Pronajímatel domáhal se žalobou, by nájemce zaplatil dlužný nájem a současně žádal dne 25. října 1920, o zájemné popsání svršků, jež nájemník, vystěhovavši se v květnu 1919, v bytě byl zanechal. Soud první stolice zájemné popsání povolil. Rekursní soud návrh zamítl v podstatě proto, že uplynula třídní lhůta §u 1101 obč. zák., čímž pronajímatelovo právo uhaslo.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Usnesení rekursního soudu opírá se o ustanovení druhého odstavce §u 1101 obč. zák. ve znění § 139 Nov. III., dle něhož má pronajímatel právo v případě vystěhování se nájemce, nebo když tento věci odstraní, aniž by byl nájemné zaplatil, věci nájemcovy zadržeti, však jen tehdy, když do tří dnů zakročí o zájemné jich popsání. Avšak v přítomné věci se o tento případ nejedná. Právo perklusní, stanovené uvedeným místem zákona, jak ze zprávy komise panské sněmovny str. 320 na jevo jde, platí jen, když nájemce bez zaplacení nebo zajištění nájemného se chce vystěhovati nebo věci své z bytu odstraniti; ustanovením tím však není dotčeno zákonné zástavní právo příslušející pronajímateli ke věcem nájemníkovým, pokud se tyto nalézají v pronajatém bytě. Táž zpráva komise výslovně uvádí, že základní myšlénka §u 1101 obč. zák., že totiž zákonné právo zástavní povstale vnesením věcí do pronajatého bytu teprve tehdy pomíjí, když před uplatněním tohoto práva, t. j. před zájemným popsáním, věci ty z pronajatého bytu se zase odnesou (dvor. dekret ze dne 10. dubna 1837 čís. 189 sb. z. s.) — i podle III. novely trvá nedotčena. Podle dvor. dekretu z 5. listopadu 1819 čís. 1621 sb. z. a n. možno žádati za zájemné popsání buď zároveň s žalobou na zaplacení nájemného nebo i později. A o tomto případ se tu jedná. Nelze proto na tento případ vztahovati ustanovení ohledně třídní lhůty v druhém odstavci § 1101 obč. zák., pročez bylo stížnosti vyhověti.

Čís. 802.

W — konto.

Převezme-li komisionář prodej cenných papírů na burse, ač mu známo, že bursovní dohodce nebo kulisier není povinen jmenovati a dle bursovní zvyklosti neoznamuje kupitele, a že následkem toho nebude s to pojmenovati komitentovi kupitele, musí komisionář dáti si líbiti, použije-li proti němu komitent práva čl. 376, odstavec třetí, obch. zák. Použije-li komitent tohoto práva, má otázka, zda komisionář uzavřel obchod s osobou třetí či sám v sobě, pouze ten význam, že komisionář v onom případě ručí jako samoplátce za to, co skutečný smluvník má plniti, v druhém případě vzniká mezi komisionářem a komitentem přímý právní poměr kupitele k prodávateli nebo naopak.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1920, Rv II 246/20.)

Žalobce (brněnská firma) dal dne 28. ledna 1919 brněnské filiálce banky do komise prodej 50 tabákových akcií, jež banka prodala dne 1. února